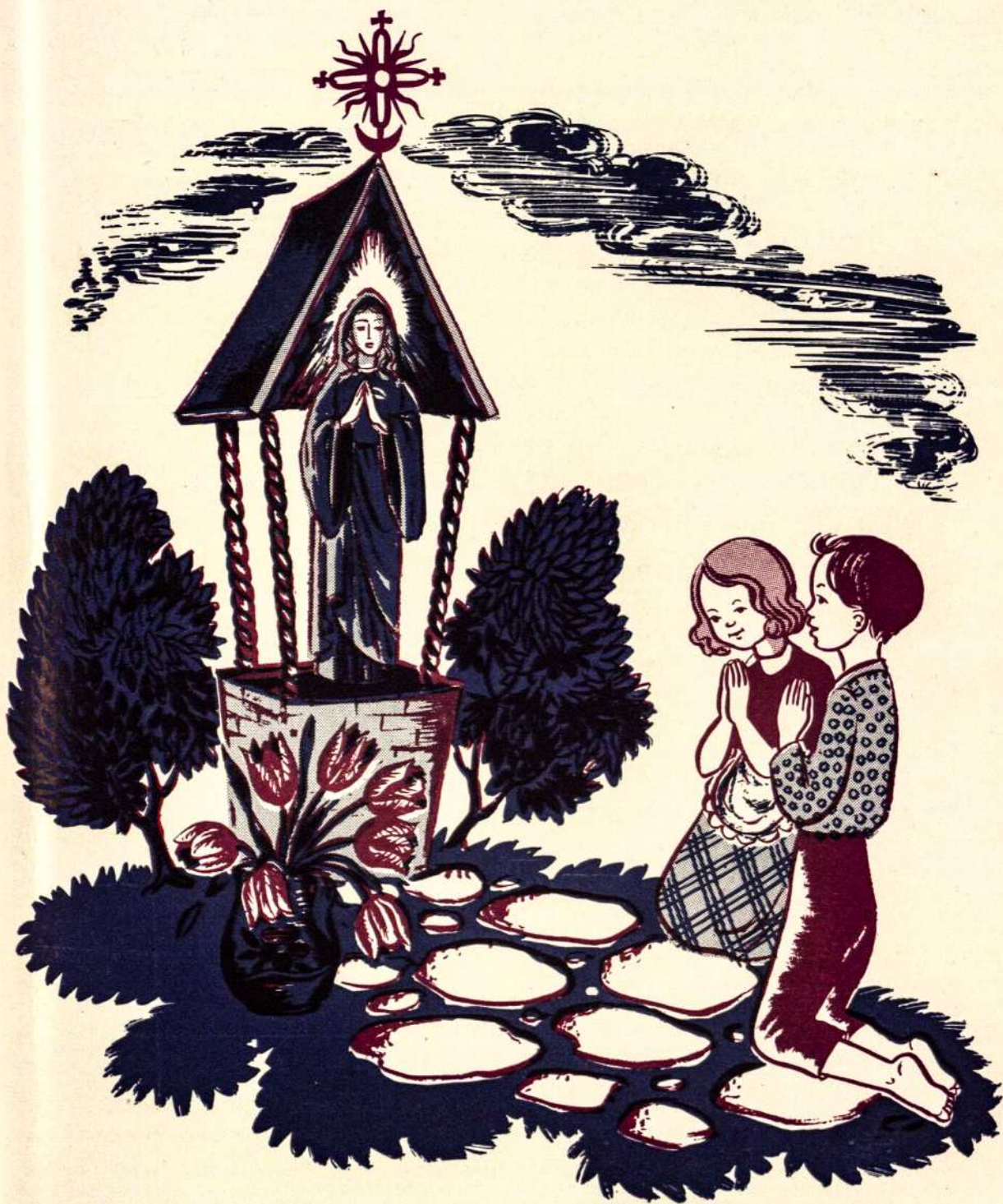

apw

EGLUTĚ

1952

GEГУŽĚ

Nr. 5

1952 GEGUŽĖ Nr. 5

Redaguoja *Pranas Naujokaitis*

Leidžia

LIETUVIŲ KULTŪROS
INSTITUTAS

Prenumerata:

Metams: Amerikoje \$3.00, kitur — \$3.50. Atskiras numeris 30 centų.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Raštus siųsti ir turinio reikalu rašyti:

Pr. Naujokaitis, 59 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.

SIAME NUMERYJE:

1. L. Žitkevičius, DAINUOK, MOTULE	129
2. K. Grigaitytė, MAMYTEI	129
3. Z. Gavelis, BE MAMYTĖS	130
4. St. Džiugas, MOTINAI	131
5. J. Minelga, LAIŠKAS MAMYTEI LIETUVOJE	132
6. D. Lipčiūtė, MARIJAI	133
7. D. Lipčiūtė, JURGIUKAS RAŠO DIENORAŠTĮ	134
8. K. Grigaitytė, PASVEIKINT ATEINU	135
9. Oscar Wilde, ŽVAIGŽDĖS VAIKAS	133
10. J. Minelga, KU-KŪ, GEGUTĖ	141
11. St. Yla, ŠEŠTINĖS	145
12. V. Tamulaitis, SKRUZDĖLYTĖ GREITUTĖ	146
13. V. Kavaliauskas, LEISK MANE NAMO	148
14. V. Jonikas, REGINA STEIGIA KNYGYNĄ	149
15. NETURTAS NETRUKDO	150
16. V. Viliamas, PER LIETUVOS EŽERUS	152
17. V. Čižiūnas, PORA ISTORINIŲ ŽEMĖLAPIŲ	154
18. Tėv. A. Bernatono laiškas	155
19. Lietuviškos šventės mūsų mokyklose	158
20. Mįslės	159
21. Uždaviniai	160
22. Laiškai redaktoriui	viršelyje

Viršelis ir iliustracijos — dail. P. Osmolskio

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn. Editor: P. Naujokaitis, Brooklyn, N. Y. May, 1952. Vol. 3, No. 5. Subscription: \$3.00 yearly. Outside U.S.A. — \$3.50 yearly. Single Copy 30c. Entered as second-class matter at the post office at Putnam, Conn.

N. P. Seserų Spaustuvė, Putnam, Conn.

DAINUOK, MOTULE

LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

Dainuok, motule, man dainužę
Apie lygumas žalias,
Kur bitinėliai soduos ūžia,
Kur sesė skina rūteles.

Dainuok, motule, apie gėlę,
Kur dėvi šilko rūbelius.
Dainuok, dainuok man, motinėle,
Apie tuos margus paukšteliu,

Kurie sugrižta iš toliausia,
Išsiilgę tėviškės laukų.
O aš dainuosiu tau, mieliausia,
Kaip su tavim gyvent jauku;

Kaip tavo meilė nuolat šviečia
Ir nuolat veda ji mane
Į ten, kur Vilija mus kviečia,
Kur skaisčios vilnys Nemune.

MAMYTEI

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

Tau gegužės rytas,
Motinėle mano,
Obelių žiedelin
Meilę įdainavo.

Ir bitutėms dūzgiant,
Ir vėjeliui šlamant,
Mūs širdis kartoja
Miela žodį: mama!

Koks gražus pasaulis
Ant tavųjų rankų,
O sapnuojant žvaigždės
Prie lovelės renkas.

O Dievuli geras,
Saugok vis mamytę —
Ir rudens naktyje,
Ir gegužės rytą...

BE MAMYTĖS

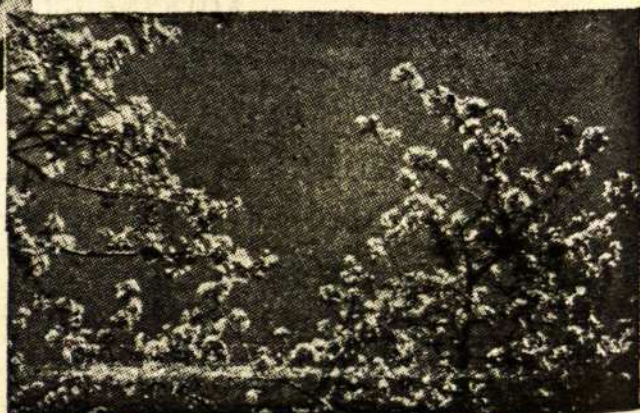
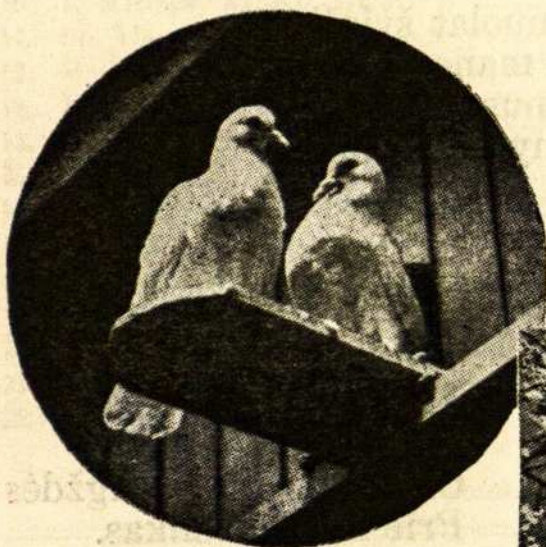
ZIG. GAVELIS

Sviro gėlės daržely nuvytę
Ir medeliai numetę lapus... —
Tu palikus mane, o Mamyte,
Su žvakelem ėjai į kapus...

Jau atslaitėse žydi žibutės
Ir upelyje klega vanduo. —
Negrižti su manim Tu pabūti:
Be Tavęs man širdyje ruduo.

Nors sodelyje dūzgia biteles,
Ir žiedai ant šakelių visų, —
Aš einu sukalbėti maldeles
Ir ant kapo gėlių Tau nešu.

Kai saulutė nuspalvina rytą
Ir gegutė kukuoja ku-kū,
Aš šaukiu: tik sugrižk, o Mamyte!
Be Tavęs man gyventi sunku.

Motina

Estų dailininko E. Wiiralt kūrinys
"Ateities" klišė

MOTINAI

STASYS DŽIUGAS

Tavo vardą mini ramunėlė
Ir miškų žibutė mėlyna.
Ten toli, toli prie Nemunėlio,
Kai ateina Motinos diena.

Skardžiai tenai pragysta vyturėliai,
Dar saulutei miegant pataluos...
Džiaugėsi vaikučiai — dideli ir mažutėliai,
Kol visi laimingi buvome namuos...

Tau gėlių įteikdavom kiekvienas.
Prašėme: gyvenk, gyvenk ilgai...
Už kančias Tau meilę davė Dievas —
Saugok ir globok mus amžinai...

LAIŠKAS MAMYTEI LIETUVOJE

JONAS MINELGA

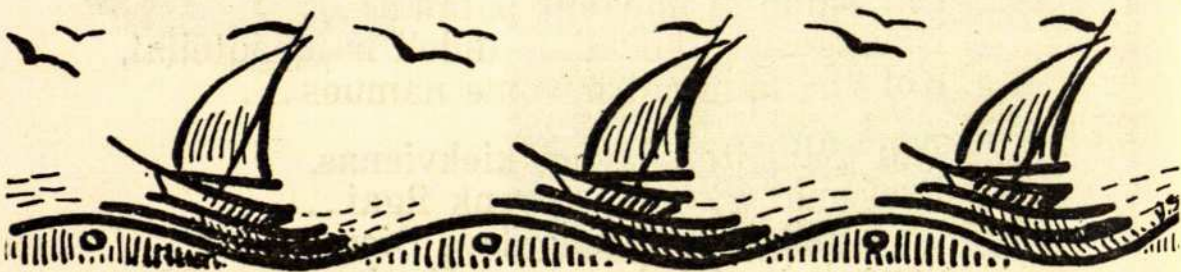
Brangi Mamyte, keletą žodžių
Tau parašyti šiandien imu.
Nebeateisiu su puokšte rožių...
Net ir šio laiško negausi Tu!...

Žydi alyvos prie mūsų lango,
Tik niekas žiedo Tau nepaskins,
Ir neišgirsi žodelį brangų,
Kai ašarėlė skruostus dabins.

Nebepriglausiu savo aš lūpų
Prie Tavo veido mielo, brangaus.
Vieniša būsi, maldai suklupus,
Kai šventą rytą varpas sugaus.

Veltui žvalgaisi, kai rytą ramų
Žingsniai praeivio aidį gatvė:
Nebeateisiu, geroji Mama,
Motinos dieną sveikint Tave.

Ilgesiu siūsiu Tau brangią gėlę, —
Tikėki, niekad ji nenuvys.
Jos vardas — meilė Tau, Motinėle,
Jos vardas viską Tau pasakys.

M A R I J A I

DANUTĖ LIPČIŪTĖ

Prie tavo koplytėlės
Galulaukės taku,
Nė vieškeliais dulkėtais
Ateiti negaliu.

Gegužyje tvorelės
Brolelis nedažys,
Tik vieniši žiedeliai
Kaip tuomet Tau pražys.

Sesutės Tau vainiko —
Giesmės nebenupins,
Lakštutės lazdynėliuos
Giedos ir nenurims.

Iš vaško Tau žvakelės
Liepsnelėms nežibės,
Našlaičių ašarėlės
Žvaigždelėms sušvytės.

Slapta malda motulės
Kolūkio prietemoj —
Žvaigždėtasis vainikas
Sodyboj užmirštoj.

Prie Tavo koplytėlės
Žemelėn mūs šventon
Mintis slapta nuplaukia
Gegužės prieblandoj.

Globoki mus našlaičius,
Klajūnus mus globok,
Svetur kelius išbraidžius
Pašauki mus namo.

JURGIUKAS RAŠO DIENORAŠTĮ

DANUTĖ LIPČIŪTĖ

Balandžio 21 d., pirmadienis

Mano mielasis dienorašti, tu esi tikras mano draugas, kuriam galiu viską papasakoti. Tikrai man būtų labai nuobodu be tavęs, kol, parėjęs iš mokyklos, sulaukčiau iš darbo grįžtančių tėvelių. O dabar aš rašau į tavo puslapius dienos įspūdžius. Daug visokių atsitikimų ir pastabų esu jau įrašęs. Tavo puslapiuose aš mokausi laisvai savo mintis reikšti, lavinuosi lietuviškame rašytame žodyje. Šeštadienio mokyklos pamokose mokytojas pagiria mano rašinius. Tikiuosi ne paskutinę vietą laimėti ir rašinių konkurse. O tai tu, mano dienorašti, esi man daug padėjęs, kad geriau valdau plunksną už kitus savo draugus.

Mano mamytė taip pat rašo dienoraštį. Ji ir mane pamokė jį rašyti. Ji nupirko man storą, gražų sąsiuvinį. Galėčiau aš jį ir užsirašinti savo stalčiuje, bet nerakinu: nuo mamytės neturiu ką slėpti, o jei ir tėvelis pažiūrėtų, tai taip pat niekas neatsitiktų. Be to, tėvelis grįžta iš darbo labai pavargęs, tai nė neturi noro domėtis mano rašymu. Įdedu savo melsvą, kietais viršeliais, sąsiuvinį į savo knygų lentynėlę. Jo nugarėlė aiškiai išsiskiria iš kitų knygų tarpo, ir aš iš tolo jį matau. Prie jo aš labai prisirišau, ir man atrodo, kad jame yra mano paties dalis.

* * *

Šiandien dangus pilkai apsiniaukęs. Po vakarykščios smarkios liūties žemė dar šlapia, tiesiog permirkusi.

Jau geras pusvalandis, kai esu grįžęs iš mokyklos. Nuskutau bulves, išaižiau žirniukus, nuvaliau pupeles. Sutvarkiau ir tėvelių miegamąjį kambarį, nes iš ryto nesusėėjau visko padaryti. Mamytei visada noriai padedu.

Žiūriu pro langą. Netoli nuo mūsų namų telkšo vešlių žolių ir viksvų prižėlusios duobėtos pelkės. Vasarą tos duobės nusenka, ir visas balų plotas pavirsta dygios ir aštrios žolės prižėlusia pieva. Bet dabar ten pilna visokių keistų vabaly, į gyvates panašių kirmėlių ir net mažų vėžiukų. Vasarą kirmėlės iškeliauja kitur, kur daugiau drėgmės, o čia tik dideli kaulėti, į lietuviškus žiogus truputį panašūs, vabzdžiai striksi ir čirškia.

Būriai vaikų pasipylė iš namų. Juos vilioja balos ir visas vabaly knibždėlynas. Kai kurie jų lyg gandrai stypinėja po balas. Kelnaitės jų šlapios net iki kelių, o batai įmirkę dumble. Jie rėkauja, kiek tik gerklės neša, o akys žiba iš pasitenkinimo. Antai, vienas nešasi

PASVEIKINT ATEINU

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

Bėgsiu, bėgsiu į sodelį
Ir palenksiu šakeles.
Pumpurėliai gal jau kelias,
Tiesia saulėn rankeles.

Gal žibutės po agrastom
Susikrovė žiedelius:
Piktos rankos kad nerastų,
Tokius mėlynus dailius.

Aš neskinsiu pumpurėlių,
Nė žibučių mėlynų!
Tik tave, pavasarėli,
Aš pasveikint ateinu.

meškere: pamačiau, kaip ant ilgo siūlo, pririšto prie stambios rykštės, sumblizgėjo kabliukas. Mat, meškertioti įsigeidė šioje klampynėje...

Palaukit... Ir aš prisimenu... Taip, tai buvo Lietuvoje. Vasaros atostogos. Mamytė tada buvo mokytoja žemės ūkio mokykloje viename dideliame dvare. Pas mus paviešėti atvažiavo teta su mano pusbroliu Algirdu, už mane keliais metais vyresniu.

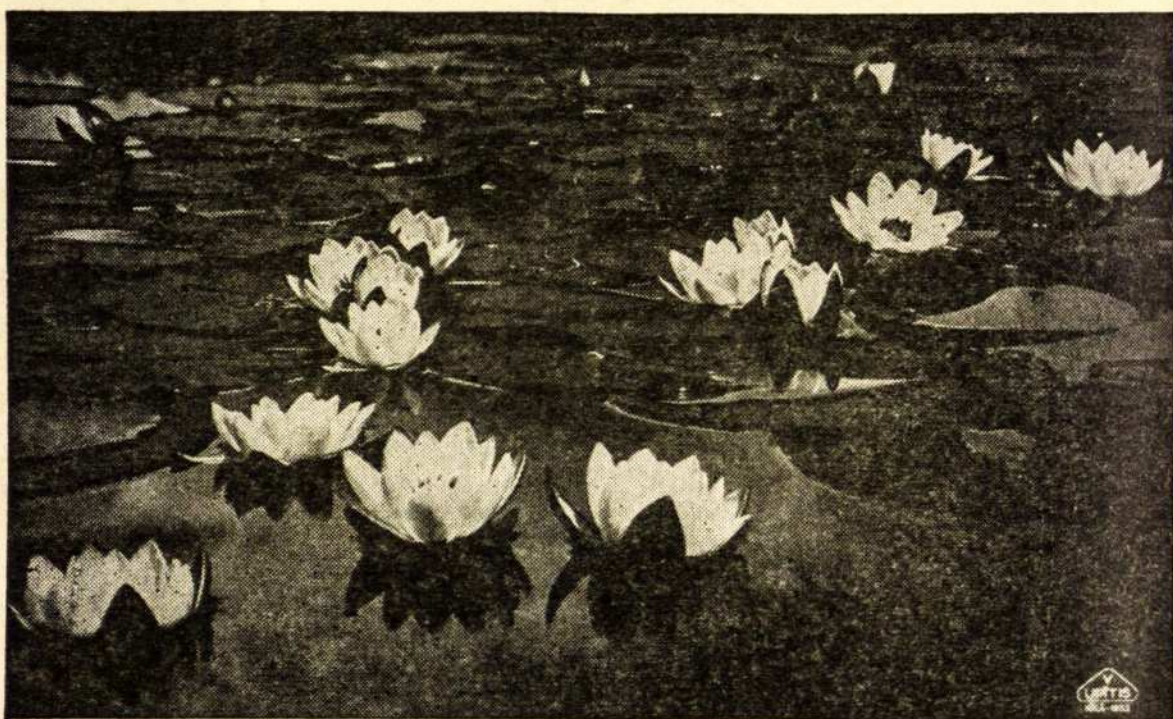
Dvare dar tebebuvo praėjusių dienų didybės likučių: stikliniai šiltadaržiai, užsisvajojusios alėjos, gėlynai, apgriuvusios užtvankos, prižėlę tvenkiniai ir toliau — tamsus miškas, kuriame net vilkai stūgaudavo tamsiomis rudens naktimis. Daug dalykų mano atmintyje jau gerokai apdilo, bet Beržės tvenkinį dar labai gerai atsimenu.

Mano pusbrolis labai mėgo meškertioti. Jau pirmą dieną atva-

žiavęs iš po akmenų ir plytgalių jis rankiojo sliekus, o kitą rytą išėjom į Beržės tvenkinį žuvauti.

Ten žuvies buvo tikrai daug. Didelės ir mažos žuvytės, blizgančiais pilvais ir rausvais pelėkais, plaukiojo ir nardė tvenkinyje. Jos buvo visai jaukios, ir palypėjęs ant liepto, ant kurio kartais moterys velėjo žlugtą, galėjai jas šerti trupiniais ir stebėti, kaip saulėje blizga jų žvyneliai. Kai kuri jų net kyštelėdavo snukutį iš vandens. Dažnai aš čia ateidavau ir žuvytes labai mylėjau. Kai kurioms net vardus įdėjau: storapilvė, smailanosė, papūstžandė. Man nepatiko pusbrolio užsidegimas meškerioti.

Algirdas buvo labai nekantrus. Jis tiesiog degė noru pagauti pačią didžiausią Beržės tvenkinio žuvį. Žuvytės nardė šalia liepto, bet

Žydi vandens lelijos

“Darbininko” klišė

užtekdavo pamoti ranka, ir tuojuo visas jų pulkelis pasislėpdavo žolėse, kurių čia buvo priaugę gana apščiai, kai kur ištisi kupstai.

Pusbrolis rengėsi mesti meškerę, bet iš jo veido aiškiai mačiau, kad jis buvo kažko nepatenkintas.

— Koks čia tvenkinys! Vienos žolės. Mesi meškerę, ir įstrigs į kupstą, — pagaliau prabilo jis piktas. — Ir ką tu, Jurgi, veiki per dienas, kad tau neatėjo į galvą tas žolės išravėti?

Ne, apie tai aš nebuvau nė pagalvojęs. Iš tikrųjų man patiko tos žolės. Aš maniau, kad ir žuvytės, kaip ir mes vaikai, mėgsta žaisti: viena slepiasi, kita ieško. Ir nuo priešo žolėse gali pasislėpti. o be to, koks čia tvenkinys, jei visas būtų gyno vandenėlio. Kai ateidavo le-

lijų žydėjimo metas, ot buvo gražumėlis! Tvenkinys pasidarydavo toks gražus ir mielas, lyg skaisčių žvaigždelių prikritęs.

Tiesa, tvenkinyje gyveno padarų, kurie ir man nepatiko. Tai tos žaliosios varlės, gelsvais pilvais, riebiomis kulšimis ir išverstomis akimis. Jos buvo tokios drąsios ir įkyrios, kad net ant liepto užšokdavo, kai ateidavau trupinėliais žuvyčių pašerti. Aš baisiai bijojau jų šalto gleivėto prisilietimo. Bet mamytė ir jas užtardavo: ir jos esančios Dievo tvarinėliai.

Algirdas norėjo mesti meškerę čia pat prie liepto, bet aš jam patariau mesti toliau, į didesnę tyro vandens aikštelę. Mano patarimo jis paklausė. Bet žuvys lyg tyčia nardė apie lieptą, o apie įmestą meškerę visai nesirodė. Pusbrolis jau visai rimtai pradėjo pykti.

— Vakar žuvis, matyt, būsi per daug prišėręs, kad nė viena nežiūri į sliuką, — pasakė pikta.

Aš norėjau teisintis, kad tik keletą trupinėlių tesu įmetęs, bet tuo tarpu meškerės plūdė stipriai sujudėjo, ir Algirdas džiaugsmingai sušuko:

— Jau!

Jis buvo pratęs meškerioti, ir laimikis staiga ir vikriai buvo išmestas ant kranto. Abudu šokova žiūrėti. Bet ant kabliuko buvo įkibusi... didelė riebi žalia varlė.

To Algirdui buvo jau perdaug. Jis visai įpyko ir suriko man:

— Greitai atkabink meškerę! Tai tavo darbas, kad tokias bjaurības laikai tvenkinyje!

Bet toks darbas man buvo per baises. Kiek įkabindamas pasileidau namo, o Algirdas pasiliko vienas su savo laimikiu.

— Boba, — dar išgirdau piktus jo žodžius.

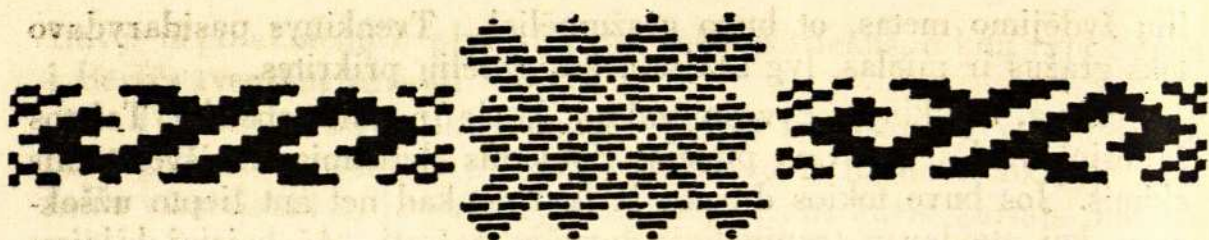
Negreitai Algirdas sugrįžo. Žuvies neparsinešė, bet meškerė buvo sveika, ir blizgantis kabliukas kabojo ant plonyčio ašutinio siūlo. Tą dieną mudu vienas kitam nepratarėm nė žodžio. Tik eidamas gulti vietoje įprasto "Labanakt" jis man vėl pasakė "boba".

* * *

Ir dabar šitas pelkių meškeriotojas man primena Beržės tvenkinį ir anas žaliąsias varles. Net šiurpas nukrečia, ir nejučiomis kojos susiriečia ant kėdės.

Temsta. Rodos, girdžiu žingsnius. Tai tėveliai grįžta. Bėgu pasitikti.

ŽVAIGŽDĖS VAIKAS

OSCAR WILDE — Išvertė DOMAS VELICKA

P a s a k a

Kartą per didelę girią grįžo namo du medžių kirtėjai. Buvo šaltas žiemos vakaras. Ant žemės ir ant medžių šakų gulėjo storas sniego sluogsnis, o nuo speigo traškėjo šakos abiejose kelio pusėse. Net šrovė vandens iš kalnų smarkiai tekančio upelio sustingusi pakibo ore, kai ją pabučiavo karalius šaltis.

Toks buvo speigas, jog net žvėrys ir paukščiai neišmanė ką bedaryti.

— Ū-ū-ū! — pabrukęs uodegą tarp kojų, per krūmus slinkdamas, stūgavo vilkas. — Oras ištikrųjų baisus. Ir kodėl toji valdžia tuo nė kiek nesirūpina?

— Vyt! vyt! vyt! — šaukė žaliosios sėmenėlės. — Senelė žemė numirė ir apsidengė baltu drabužiu.

— Žemė išteka. Tai jos vestuvinis drabužis, — kalbėjo vienas kitam balandžiai. Nors jų raudonos kojytės nuo šalčio taip pat styro, tačiau jie jautė pareigą į visa tai žiūrėti iš švelniosios pusės.

— Nesąmonė! — murmėjo vilkas. — Aš jums sakau, jog tai yra valdžios apsileidimas. Jei netikite, aš jus visus suėsiu.

Vilkas turi grynai praktinį protą, ir niekada nesuka galvos dėl įrodymų.

— Na, man tai vistiek, — atsiliepė genys, iš prigimties linkęs į filosofiją, — nors aš ir nesu atominės teorijos šalininkas, bet kas tiesa, tai tiesa: dabar labai šalta.

Ir iš tikrųjų buvo baisiai šalta. Voverėlės, kurios gyveno aukštų eglių drevėse, trynė viena kitai snukučius, kad bent kiek sušiltų; o triušiai gulėjo susirietę savo olose, bijodami net pro duris pažiūrėti. Tik vienos raguotosios pelėdos atrodė patenkintos. Nors nuo šalčio ir jų plunksnos buvo sustyrusios, tačiau jų nė kiek tai nejaudino. Vartydamos savo dideles geltonas akis, jos vis šūkavo miške: “Tu-vit! Tu-vuu! Tu-vit! Tu-vuu! Koks puikus oras!”

Rūpestingai trindami pirštus, tiedu medžių kirtėjai sunkiais batais apautomis kojomis klampojo per sušalusį sniegą. Kartą juodu buvo įklimpę į pusnyną ir išsikapstė balti, kaip malūnininkai iš po

dulkinų girnų. Kitą kartą jie parvirto ant slidaus ledo, ir išbiro ant jų pečių nešami žabai. Juos turėjo susirankioti ir iš naujo susirišti. Paskiau juodu paklydo, ir apėmė juos baimė, nes jie gerai žinojo, kas laukia tų, kurie užmiega sniego pataluose. Bet pasitikėdami gerojo keleivių globėjo šventojo Martyno globa, jiedu vėl surado pamestą kelią, išėjo į pamiškę ir toli slėnyje pamatė spindinčius savo kaimo žiburius.

Savo išsigelbėjimu jiedu taip apsidžiaugė, kad net pradėjo garsiai juoktis. Žemė tada jiems atrodė kaip sidabro gėlė, o mėnulis — kaip puokštė auksinių žiedų.

Bet kai jiedu prisiminė savo skurdą, juokas greitai pavirto į liūdesį, ir vienas jų tarė:

— Ko čia mudviem džiaugtis, kada matome, jog gyvenimas priklauso turtingiesiems, o ne tokiems, kaip mudu. Geriau būtume žuvę miške nuo šalčio ar nuo kokio plėšraus žvėries.

— Tikrai, — atsakė antrasis. — Vieniems yra duota per daug, o kitiems — per mažai. Neteisybė dalijo pasaulį. Be skurdo ji nieko daugiau mums nedavė.

Taip jiedviem besiskundžiant savo likimu, atsitiko nepaprastas dalykas: iš dangaus nukrito labai skaidri žvaigždė. Ji nuskriejo virš dangaus puse, pakelė palikdama visas kitas žvaigždes, ir jiedviem besistebint, nukrito už krūmo, augusio prie pat avidžių, iki kur ranka galima buvo numesti akmenuką.

— Tai auksas! Jis bus to, kas jį ras! — šaukdami juodu pasiėjo bėgti į tą pusę: abu labai geidė aukso.

Vienas buvo greitesnis ir, atbėgęs pirmas, tikrai pamatė prie krūmo gulintį ant balto sniego kažkokį auksinės spalvos daiktą. Sukniubo prie jo ir rankomis apkabino radinį. Tai buvo nuostabiai gražio-

mis žvaigždėmis išsiuvinėtas ir į kelias dalis sulankstytas auksinės spalvos apsiaustas. Jis šaukė savo draugui, kad jau radęs iš dangaus nukritusį lobį. Kai atbėgo ir antrasis, abu susėdo ant sniego ir ėmė plaikstyti apsiaustą, tikėdamiesi pasidalinti rastąjį auksą. Bet iš tikrųjų nerado ten nei aukso, nei sidabro, nei kitokių brangenybių. Apsiauste tebuvo suvyniotas mažytis miegantis kūdikis.

— Štai, kuo pavirto mūsų viltys, — tarė vienas. — Mudu neturime laimės. Kokia nauda iš to vaiko? Palikime jį ir eikime sau. Juk mudu turime ir savo vaikų, o jų duonos negalime atiduoti kitiems.

— Ne, būtų labai negerai, jei tą kūdikį paliktume sniege numirti, — tarė antrasis. Nors aš toks pat vargšas, kaip ir tu, bet aš nešiuos jį namo. Mano žmona juo pasirūpins.

Jis atsargiai paėmė kūdikį, rūpestingai suvyniojo jį į apsiaustą ir juo nešinas nuėjo į kaimą, o jo draugas tik stebėjosi jo kvailu gerąširdiškumu.

Kai juodu parėjo į kaimą, antrasis kirtėjas tarė:

— Tau tegu lieka vaikas, o man atiduok tą apsiaustą, nes juk buvome susitarę radinį pasidalinti.

— Ne, — atsakė pirmasis, — šis apsiaustas nepriklauso nei tau, nei man: jis yra to kūdikio. — Ir atsisveikinęs nuėjo namo.

Prie durų jį pasitiko žmona, apsikabinusi pabučiavo, nuo pečių nuėmė žabų naštą, nuvalė nuo batų sniegą ir vedėsi į vidų.

Nė nuo slenksčio nesijudindamas, vyras jai tarė:

— Girioje kažką radau ir parnešiau tau.

— Parodyk, ką tu čia radai? — tarė žmona. — Mūsų namai tušti, mums daug ko trūksta.

Vyras atvyniojo apsiaustą ir parodė jai miegantį kūdikį.

— O Dievulėliau! — sušuko žmona. — Argi mums neužtenka savo vaikų, kad tau atėjo į galvą dar svetimą parsinešti. O kas žino, ar kokios nelaimės jis mums neatneš? Ir kaip mes jį užauginsim? — įpykusi ji barė vyrą.

— Ne, — kalbėjo vyras, — jis yra žvaigždės vaikas. — Ir papasakojo žmonai jo nepaprasto atsiradimo istoriją.

Tačiau žmona nenusiramino. Ji vyrui priekaištavo ir piktai šaukė:

— Mūsų pačių vaikams duonos neužtenka, o čia turėsime dar svetimą maitinti! Kas pasirūpina mumis? Kas mums atneša valgyti?

— Dievas ir žvirbliais rūpinasi ir juos maitina, — atsakė vyras.

— Ar žiemą žvirbliai iš bado nemiršta? Ar dabar ne žiema? — ginčijo žmona.

Vyras tylėjo, nė nuo slenksčio nesijudindamas.

Kai pro atviras duris pūstelėjo nuo miško žvarbus vėjas, žmona pasipurčiusi suriko:

KU-KŪ, GEGUTE

JONAS MINELGA

Ku-kū, gegute,
Ku-kū, raiboji,
Panemunėliais
Skraidai, lakioji.

Ku-kū sodely —
Kleve ar uosy,
Kokią dalužę
Man iškukuosi?

Oi, sunku nešti
Klajūno našta,
Kai žvilgsniai suka
Į gimtą kraštą,

Kur girios žaidžia
Su debesėliais,
Lakštutė suokia
Padubysėliais.

Svečioj šalelėj
Pavargo kojos,
Vai kokią dalią
Atneš rytojus?

Ar šiaurūs vėjai
Dar pūs, kaip pūtę,
Ar laisvės rytą? —
Išburk, gegute!

— Kodėl neuždarai durų? Į vidų veržiasi vėjas. Man šalta!

— Namuose, kur esama sužvėrėjusios širdies, argi ne visados pučia žvarbus vėjas? — tarė vyras.

Žmona jam nieko nebeatsakė ir nukiūtino prie krosnies. Po kurio laiko ji atsigręžė ir pažvelgė į vyrą: jos akys buvo pilnos ašarų. Tada vyras įėjo į vidų ir ant žmonos rankų padėjo kūdikį, o ji vaikutį pabučiavo ir paguldė į lovėlę šalia savo jauniausio sūnaus.

Kitą rytą vyras paėmė tą nuostabųjį aukso apsiaustą, o žmona — gintaro grandinėle, kuri buvo ant to kūdikio kaklo, ir viską padėjo į didžiąją skrynią.

Taip žvaigždės vaikas augo drauge su kirtėjo vaikas, prie vieno stalo su jais valgė ir drauge su jais žaidė. Metai iš metų jis darėsi vis gražesnis ir gražesnis. Kaimynai, kurie patys buvo tamsiaodžiai ir juodplaukiai, tuo vaiku tik stebėjosi, nes jis buvo švelnus ir baltas, kaip dramblio kaulas, o jo plaukų garbanėlės priminė narcizo žiedus. Jo lūpos buvo panašios į raudoną žiedą, akys — į mėlynąsias žibutes skaidrios upės pakrantėje, o liemuo — kaip pjovėjo nepaliestas pievų narcizas.

Tačiau tas grožis nieko gero jam nedavė. Vaikas darėsi išdidus, žiaurus ir savanaudis. Jis pradėjo nekęsti nei kirtėjo, nei kitų kaimo vaikų. Juk jis iš žvaigždės nukritęs, dėlto jautėsi už juos aukštesnis, juos tik savo tarnais telaikė. Jis nesigailėjo nei vargšų, nei neregijų, nei kitokių nelaimingųjų. Jis apmėtydavo juos akmenimis ir išvardavo kitur išmaldos ieškoti. Ir nė vienas, išskyrus tik pačius didžiausius vargšus, į tą kaimą išmaldos prašyti daugiau nebeužeidavo. Iš nelaimingųjų jis tyčiodavosi ir piktai juos pašiepdavo. Tik save vieną jis temylėjo ir tik savo grožiu tesididžiavo. Vasarą, kai nebūdavo vėjo, jis dažnai gulėdavo klebono sode prie upelio, žiūrėdavo į vandenį atsispindintį savo veidą ir šypsodavosi, gerėdamasis savo gražumu.

Kirtėjas su žmona dažnai jį apibardavo sakydami:

— Mes su tavim taip nesieliame, kaip tu elgiesi su tais, kurie visų apleisti, kuriems niekas nepadeda. Kodėl tu toks žiaurus tiems, kurie yra reikalingi pagalbos?

Norėdamas įkvėpti meilės, ir senasis klebonas dažnai jį pasikviesdavo pas save ir jam sakydavo:

— Ir muselė yra tavo sesuo: nekankink jos. Miškuose skrajojantiems paukščiams yra duota laisvė: negaudyk jų kilpomis savo išdykumui patenkinti. Dievas sukūrė ir žemės vabalą, ir kurmį, ir kiekvienam paskyrė savo vietą. Kodėl tu keli skausmą Dievo pasaulyje? Juk ir gyvuliai garbina Viešpatį.

Tačiau žvaigždės vaikas tų žodžių nepaisė. Jis iš jų tik šaipėsi, o grįžęs pas savo draugus, juos vėl vedė nedorybių keliais. Draugai juo sekė, nes jis buvo gražus ir miklus. Jis mokėjo šokti, švilpauti ir griežti. Kur tik žvaigždės vaikas panorėjo, ten jo draugai ėjo. Ką tik jis liepė daryti, tą jie darė. Kai aštriu nendrės šipuliu jis išdurdavo kurmiui akis, jie juokdavosi. Kai raupsuotuosius apmėtydavo akmenimis, jie taip pat juokdavosi. Visais atžvilgiais jis valdė savo draugus, ir pasidarė jie tokie pat žiaurūs, kaip ir jis.

Vieną dieną į kaimą atėjo senutė elgeta. Jos drabužiai buvo nuskurę, o kojos nuo akmenuoto kelio, kuriuo ji atėjo, buvo kruvinai prasytrusios. Senelės išvaizda buvo labai graudi. Pavargusi ji atsisėdo po kaštanu pailsėti. Ją pamatęs, žvaigždės vaikas tarė savo

draugams:

— Žiūrėkite! Po anuo gražiuoju medžiu atsisėdo kažkokia bjaurybė. Eikime ir nuvykime ją!

Ir priėjęs arčiau, žvaigždės vaikas ėmė mėtyti į senutę akmenimis. Visaip jis tyčiojosi, o ji, net akių nenuleisdama, baimingai žiūrėjo į jį.

Tai pamatęs, išbėgo kirtėjas iš pašiūrės, kur jis kapojo malkas, ir tarė:

— Iš tikrųjų tu esi žiaurus ir negailestingas. Ką toji vargšė senutė tau padarė, kad su ja taip elgiesi?

Žvaigždės vaikas iš pykčio paraudo ir, trinktelėjęs koja į žemę, prabilo:

— Kas tu per vienas, kad drįsti man nurodinėti, kaip aš turiu elgtis? Aš gi nesu tavo vaikas, kad tavo nurodymų turėčiau klausyti.

— Tu sakai teisybę, kad nesi mano vaikas, — atsakė kirtėjas, — bet kai tave radau girioje, aš tavęs pasigailėjau.

Tuos žodžius išgirdus, senutė elgeta skaudžiai sudejavo ir sukniubo be žado. Kirtėjas parsigabeno ją namo, o jo žmona ją slaugė ir prižiūrėjo. Kai senutė atsipeikėjo, jie davė jai gerti ir valgyti ir kaip mokėdami ramino.

Bet ji nei valgė, nei gėrė, o tik klausinėjo kirtėją:

— Tu, rodos, sakei tą vaiką radęs girioje? Ar nuo tos dienos nėra praėję dešimt metų?

— Taip, — atsakė kirtėjas, — aš radau jį girioje. Ir nuo tos dienos jau praėjo lygiai dešimt metų.

— O kokius daiktus prie jo radai? — teiravosi senutė. — Ar jis neturėjo ant kaklo gintarinės grandinėlės? Ar jis nebuvo suvyniotas į auksinės medžiagos apsiaustą, žvaigždėmis išsiuvinėtą?

— Teisingai, — tarė kirtėjas. — Viskas buvo taip, kaip tu sakai.

Kirtėjas išėmė iš skrynios tą auksinį apsiaustą, gintarinę grandinę ir parodė senutei.

Tai pamačiusi, senutė iš džiaugsmo pravirko ir tarė:

— Tai mano mažytis sūnelis, kurio buvau netekusi eidama per girią. Aš meldžiu jus — atveskite jį tuoju pas mane, nes aš apėjau visą pasaulį jo bejieskodama.

Kirtėjas su žmona išėjo į kiemą ir pašaukė žvaigždės vaiką:

— Ateik į trobą. Čia tavęs laukia tavo motina.

Į vidų jis įbėgo su džiaugsmu ir nusistebėjimu. Bet pamatęs jo laukiančią moterį, jis nusijuokė ir išdidžiai tarė:

— Na, kame gi toji mano motina? Aš čia nieko daugiau nemačiau, kaip šią bjaurią elgetą.

— Aš esu tavo motina, — atsiliepė senutė.

— Tur būt, tu iš proto išėjai taip sakydama! — piktai atšovė

žvaigždės vaikas. — Aš ne tavo sūnus. Tu esi bjauri nuskurusi elgeta. Išeik iš čia, kad aš daugiau nematyčiau tavo bjauraus veido.

— Ne, tu tikrai esi mano sūnelis, kurį aš nešiausi per girią, — tarė senutė ir, atsiklaupusi ant kelių, ištiesė į jį savo rankas. — Plėšikai iš manęs tave atėmė, o paskiau pametė girioje, kad tu numirtum. Bet kai pamačiau tave, aš tuojau pažinau. Aš pažinau ir tuos daiktus: auksinį apsiaustą ir gintaro grandinėle. Aš prašau tave — eik su manimi, nes tavęs išjieškojau visą pasaulį. Eikime, mano sūnau, nes man reikalinga tavo meilė.

Bet žvaigždės vaikas nė nekrustelėjo, nes jis buvo uždaręs savo širdies duris. Kambaryje buvo girdėti tik graudžiai verkiančios motinos balsas.

Pagaliau jis prabilo rūščiu ir piktu balsu:

— Jei tiesa, kad tu esi mano motina, geriau būtum padariusi, jei būtum čia neatėjusi ir neatnešusi man gėdos, nes aš laikiau save žvaigždės, o ne elgetos vaiku. Eik iš čia, kad aš tavęs daugiau nematyčiau.

— Vaje, vaje! Sūneli mano! — dejavo motina. — Nejaugi nepabučiuosi manęs nė man išeinant? Juk aš tiek prikentėjau tavęs bejieškodama.

— Ne, — atsakė vaikas. — Tu esi per daug bjauri. Aš veikiausiai galėčiau pabučiuoti gyvatę ar piktvarlę, negu tave.

Senutė tada pakilo ir graudžiai verkdamas išėjo į girią. Jai išėjus, žvaigždės vaikas labai apsidžiaugė ir vėl nubėgo pas savo draugus žaisti.

Bet, jį pamatę, draugai ėmė iš jo šaipytis, sakydami:

ŠEŠTINĖS

Dievas Tėvas
Danguje
Šaukia Jėzų
Pas save.

Jėzus žengia
Lig dangaus,
Ten per amžius
Karaliaus.

Iš kun. St. Ylos naujosios
malda knygos VARDAN DIEVO

— Žiūrėk, koks tu bjaurus — kaip piktavarlė, koks tu negražus — kaip gyvatė. Eik sau! Mes nebenorime su tavim žaisti. — Ir ji išvarė iš sodo.

Žvaigždės vaikas įsižeidė ir tarė sau:

— Ką jie čia pliauskia! Nueisiu prie upelio ir pasižiūrėsiu į vandenį: jis pasakys visą teisybę apie mano gražumą.

Jis nuėjo prie upelio ir pažvelgė į vandenį. Ir kokia nelaimė! Jo veidas buvo panašus į piktvarlę, o liemuo — į žvynuotą gyvatę. Jis sukniubo ant žemės ir pradėjo verkti.

— Tai tikriausiai bausmė už mano nuodėmę, kad išsižadėjau savo motinos, kad išvariau ją, kad buvau išdidus ir žiaurus. O dabar eisiu ir jieskosiu jos po visą pasaulį ir nenurimsiu, kol jos nesurasiu.

Tada prie jo prisiartino mažoji kirtėjo dukrelė, uždėjo ant jo peties ranką ir tarė jam:

— Negi taip svarbu, kad netekai savo gražumo. Pasilik pas mus, aš iš tavęs nesijuoksiu.

— Ne, — atsakė vaikas, — aš buvau per žiaurus savo motinai. Ši nelaimė yra man bausmė už mano nusikaltimą. Aš turiu išeiti iš čia: aš turiu klajoti po pasaulį, aš turiu surasti savo motiną, kad ji man atleistų.

Jis išbėgo į girią ir pradėjo šaukti savo motiną, kad ji sugrįžtų. Bet girioje niekas neatsiliepė. Visą dieną jis vaikščiojo šaukdamas, o saulei nusileidus, atsigulė ant lapų pailsėti. Atsiminę jo žiaurumą, ir žvėreliai, ir paukščiai jo vengė. Jis pasijuto vieniui vienas. Tik viena piktavarlė į jį bežiūrėjo, tik pro šalį lėtai prašliaužė gyvatė.

(Bus daugiau)

SKRUZDĖLYTĖ *Greitutė*

VYT. TAMULAITIS

2. SKRUZDĖLYNO TARNAI

Pavasario saulei vis labiau šildant, darbai skruzdėlyne taip pat didėjo. Be maisto jieškotojų reikėjo daugybės darbininkų ir pačiame mieste. Orui atšilus, buvo vėdinami ir tvarkomi vaikų kambariai ir maisto atsargų sandėliai giliuose miesto požemiuose. Tūkstančiuose siaurų ir plačių gatvių turėjo būti palaikoma pavyzdinga švara, kad visokios šiukšlės ir pūvančios atmatos neužterštų miesto. Labai mėgdamos švarą, skruzdėlės turėjo samdytis šiukšlių išvežiotojus. Taip, kaip tikrame tūkstantiniame mieste, čia gavo darbo šimtai bedarbių miško vabalėlių, kurie, tarnaudami skruzdėlėms, užsidirbdavo savo kasdieninės duonos kąsnį ir pastogę.

Skruzdėlyno šiukšlių išvežiotojai neturėjo nei sunkvežimių, nei dėžių šiukšlėms vežoti, bet viską, ką rasdavo gatvėse atliekamo, kimšdavo į savo talpius, apvalius pilvukus. Ir jie taip sąžiningai savo darbą dirbdavo, kad skruzdėlės juos mylėjo, kaip tikrus savo brolius ir seseris. Šie maži ir taikūs vabalėliai turėjo tokį šeimnininkų pasitikėjimą, kad laisvai vaikščiodavo ir po vaikų kambarius, ir po maisto sandėlius. Nereikėjo jiems nei prižiūrėtojų, kurie ragintų tinginius, nei bosų, kurie tikrintų darbą. Jie dirbo taip, lyg skruzdėlynas būtų buvęs jų pačių statytas miestas, jų pačių namai. Šita ištikimybė buvo vertinama ir visų trisdešimts trijų karalienių, kurios valdė visą skruzdėlyną. Ne kartą galėjai matyti, kaip viena kuri karalienė, eidama su savo palydovais gatvėje, staiga sustodvo ir pabučiuodavo šiukšlių išvežiotoją tiesiai į pat gelsvus ūselius. Nė viena kita skruzdėlė nežemino ir neskyrė jų nuo savęs. Ar pavojuje, ar nelaimėje lygiai vienodai rūpinosi jų vaikais, kaip ir savo priaugančia karta. Šiukšlių išvežiotojų vaikai, kaip ir kitų ištikimų skruzdėlyno tarnų, augo kartu su mažutėmis skruzdėlytėmis, kartu su skruzdėlyno princiais ir princesėmis, kartu verkė ir žaidė su jais saulės auksiniuose spinduliuose, tų pačių auklių saugojami. Nuostabi pasaulio harmonija ir taikingas sugyvenimas rodyte rodė čia aną laimės kelią, kurio taip troško žemėje gyventi žmogaus širdis...

Taip pat samdyti miško vabalėliai prižiūrėjo skruzdėlyno maisto sandėlius, kad sunkiai surinktą maistą nesuėstų pelėsiai ar kuris kitas nenaudėlis. Šie kantrūs tarnai nuo ryto ligi vakaro šlavinėjo sandėliuose savo ūseliais kiekvieną kampą, gaudė vos akimi įžiūri-

mas skruzdėlyno pelytes, kad šios vagilės nesinaudotų tomis gėrybėmis, kurios čia buvo ne joms sukrautos ir ne joms suneštos.

Šie maisto sandėlių sargai turėjo panašias pareigas, kaip ir ūsuoti riestom uodegom katinai, kurių sąžinei ir atsakomybei žmonės patikėdavo skilandžius ir dešras. Čia skruzdėlyne taip pat buvo skilandžių, padarytų iš skanios slieko mėsos, kabojo musių ir kitų vabalų kumpiai, stovėjo ir skruzdėlių karvučių pieno indai. Reikėjo, kad kas visa tai saugotų nuo svetimos akies. O kas nežino, kad dykaduonių yra pilnas pasaulis. Kaip ir anuose dideliuose miestuose, taip ir šitoje mažoje kertelėje tūkstančiai vagilių tykojo pasinaudoti svetimu triūsu, tikėdamiesi be darbo ir rūpesčio prašvilpauti gyvenimą ir saulės atokaitoje pramiegoti darbymečius. Ir iš tų pačių skruzdėlyno tarnų ne vienas atsirado toks, kuris slapta vaginėjo ir išnaudojo savo darbščiųjų šeimininkų pasitikėjimą. Melas ir veidmainystė, užteršę šios žemės grožio sodą, ir čia, tarp tų mažųjų širdžių, bujojo su savo apgaulingais žiedais. Atsirasdavo kruzdėlyne ir tokių tarnų, kurie, įsiprašę vidun ir prisiekę sąžiningai tarnauti, vogdavo ne tik skruzdėlių maistą, bet net ir jų pačių mažus vaikelius... Žinoma, šitokio nenaudėlio istorija kartais būdavo labai trumpa ir liūdna. Kaip ir kiekvieną galvažudį ar plėšiką, budelis tuojau pakardavo miesto aikštėje, skardžiai dundant būgnams iš mėšlavabalio pilvo odos...

Bet nė vieni iš visų skruzdėlyno samdinių nebuvo taip mylimi, kaip skruzdėlyno vynininkai. Daug nuodėmių buvo atleidžiama šiems rausvai geltonu pūkuotu švarkeliu vilkintiems vabalams, kurių tankūs, trumpi ūsai buvo panašūs į suktas šluotas. Juos taip skruzdėlės mylėjo, kad net kaip mažus vaikus pačios valgydindavo. O vynininkai be jokio rūpesčio sau vaikščiodavo aptukusiais pilvukais, nieko neveikdami, tik saldų vyną savo šeimininkams gamindami. Ir tą vyną jie raugdavo ne statinėse ar molio induose, bet tiesiai ant savo pačių nugaros. Tai buvo visomis skruzdėlyno gatvėmis vaikščiojantieji saldžių gėrimų fabrikėliai, toki stebūklingi ir nuostabūs, kad visada turėdavo kuo ištroškusį atgaivinti. Ir ne vieną indą su vynu jie ant savo nugaros nešiojosi, o net jų visą eilę, lyg tai būtų tikra ant šio vabalo pečių nešiojama vyno krautuvėlė. Bėgdamos gatve, skruzdėlės dažnai stabteldavo valandėlę ir godžiai gerdavo šį pamėgtąjį gėrimą.

Bet kartais vynininkai turėdavo dirbti išsijuosę, net suprakaitavę, užsimiršę susiraityti net ir savo gražiuosius ūsus. Tai būdavo tada, kai auksinės vasaros dienos pripildydavo mišką medaus kvapo, o skruzdėlyno sandėliai lūžte lūždavo nuo visokių gėrybių. Tada išaušdavo stebūklingasis laimės rytas, kada šimtai sparnuotų princų ir princesių skrisdavo vestuvių pokyliui. Visas skruzdėlynas skambėdavo nuo džiaugsmo dainos. Darbininkės ir karalienės, susikabinu-

sios rankomis, šokdavo gatvėse ir dainuodavo visą naktį. Tada vynininkai, sušilę ir nusvirusiais ūsais, bėgiodavo gatvėse ir aikštėse, dalindami vyno taureę po taurės tūkstančiams laimingųjų skruzdėlynų gyventojų, kurie po ilgo ir kruopštaus darbo švėsdavo tik tą vieną trumpą žemiškojo džiaugsmo dieną...

(*Bus daugiau*)

LEISK MANE NAMO

VACYS KAVALIAUSKAS

Užsimerkiu ir juntų:
Aidi dainos toluomoje,
Ir nuo Baltijos krantų
Tėviškėlė mane moja.

Tyliai ošia juodas miškas.
Miškas toks gūdus...
Žaidžia pievoj peteliškės
Marguose žieduos.

Matau — kryžius šalia kelio.
Melstis jam imu,
Atsiklaupęs aš ant kelių:
— Leisk mane namo.

REGINA STEIGIA KNYGYNĄ

V. JONIKAS

Nebemyliu tų žaisliukų,
Niekniekių nepirksiu,
Nei lėlyčių nebylių,
Kur akutėm mirksi.

Pinigų kiek susitaupius,
Kreipsiuos dar į tėtę —
Juk mergaitė lietuvaitė
Žino, ką pradėti.

Gerbsiu tautinę raštiją,
Brolių iškovotą,
Priešų draustą, vargu spaustą,
Meile iliustruotą.

Knygas pirksiu ir skaitysiu,
Glausiu į lentyną, —
Mano draugė, pasidžiaugus,
Tepasimokina.

Daug dalykų surašyta
Puslapiuos plonuose,
Ko norėsiu, pažiūrėsiu
Ir tuoju žinosiu.

Nebemyliu tų žaisliukų,
Niekniekiams — nė cento!
Visi žino: su knygynu
Man smagu gyventi.

Beržynas. Vienas mėgstamiausių medžių Lietuvoje yra beržas. Berželių šakomis pasipuošia lietuviai per Sekmines savo gyvenamus namus.

“Darbininko” klišė

NETURTAS NETRUKDO

Jonutė labai mėgo muziką. Bažnyčioje jai labai patikdavo choro giesmės. Net parėjus namo ji niūniuodavo “Gloria”... “Sanctus”...

Ji labai norėjo mokytis muzikos, bet tėveliai buvo neturtingi, ir nežinojo, kaip savo gabiai dukrelei padėti.

Vieną vakarą jos tėvelis pasakojo apie Lietuvos senovę, kada ten šlamėjo neižengiamos girios, kuriose laukinės žąsys ir gervės sau lizdus suko. Pasakojo jis apie raibąją gegutę, giraitėje kukuojančią, apie pilkąją lakštingalėlę, per naktelę paupyje lakstujančią, apie pempes, kurios pavasarį sveikindavo: “Gyvi, gyvi, gyvi”, o pelkėse

varlės kurkdamos joms atsakydavo: “Peilį radau, peilį radau”, o kita vėl klausdavo: “Kokį, kokį, kokį”; ši atsakydavo: “Baltkriaunį, baltkriaunį, baltkriaunį”.

Jonutė jautė tų gamtos garsų muzikalumą, ir vėl jos mintys nukrypo į jos mylimą muziką.

— Tėveli, papasakok ką nors iš didžiųjų muzikų gyvenimo. Turbūt, jie buvo turtingi, kad galėjo tokius didelius mokslus išėti ir tokius gražius veikalus parašyti, — klausė Jonutė.

— Ne, dukrele, — kalbėjo tėvas. — Daugelis jų buvo visai neturtingi. Žiūrėk — Bachas buvo paprasto darbininko sūnus. Beethoveno tėvas taip pat buvo neturtingas. Cherubini buvo kilęs iš labai neturtingos šeimos. Gluckas buvo miškininko sūnus. Lulli jaunystėje buvo tarnu pas svetimus žmones ir miegodavo virtuvėje. Haydnas buvo račiaus sūnus. Mozarto tėvas buvo neturtingas muzikas. Handelis buvo kirpėjo sūnus. Rossinio tėvas buvo neturtingas mokytojas. Cimaroso tėvas buvo mūrininkas, o jo motina skalbėja. Schumanno tėvas knygas pardavinėdavo. Verdi buvo Lombardijos ūkininko sūnus. Taigi daugumas garsių muzikų yra kilę iš neturtinųjų šeimų. Visi jie sunkiai dirbo ir daug vargo, kol tapo garsenybėmis. Nenusimink, ir tu, jei tik turėsi noro, susirasi kelią į tą nuostabią muzikos pasaulį...

pmj

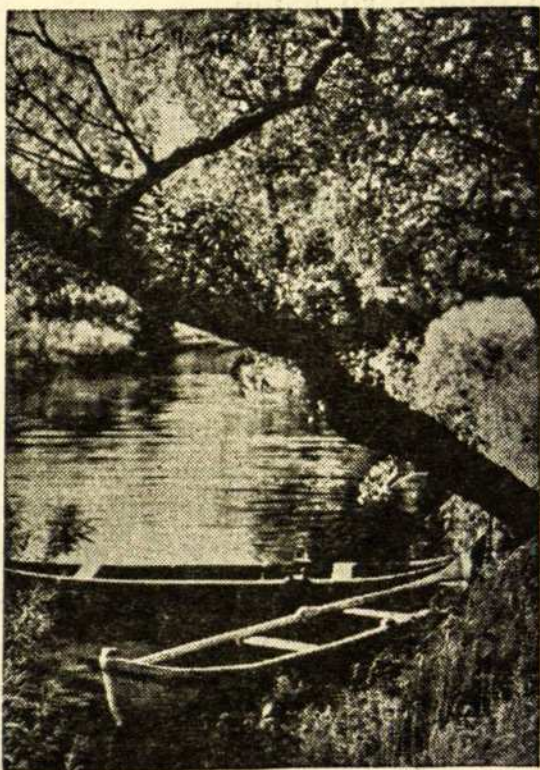
Atsiųsta paminėti

Nelė Mazalaitė, GINTARINIAI VARTAI, legendų knyga, 248 psl. Išleido Knygos Klubas Čikagoje 1952 metais. Viršelis pieštas dail. B. Vilkutaitytės - Gedvilienės. Kaina 2 dol.

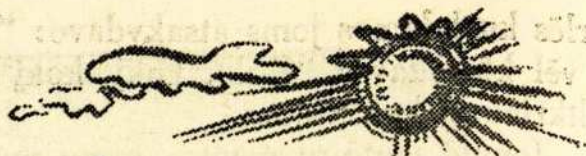
Faustas Kirša, ŠVENTIEJI AKMENYS, eilėraščių knyga, išleista prel. P. M. Juro, Brooklyn, 1951 m., 116 psl.

O. B. Audronė, BERŽŲ PASAKOS, eilėraščiai. Išleista 1952 metais Amerikoje, 98 psl.

Stasys Yla, ŽMONĖS IR ŽVĖRYS DIEVŲ MIŠKE, skaudūs atsiminimai iš koncentracijos stovyklos, kurioje buvo nukankinta daug žymių lietuvių. Išleido Nek. Prasidėjimo Seserys, Putnam, Conn., 1951 metais, 260 psl.

Gražu ir miela būdavo Lietuvoje pavasarį. “Darbininko” klišė

PO TĖVYNĖS DANGUMI

PER LIETUVOS EŽERUS

DR. VLADAS VILIAMAS

Lietuvoje yra daug ežerų. Kai kas mūsų tėvynę yra pavadinęs tūkstančio ežerų kraštu. Bet iš tikrųjų ežerų Lietuvoje yra daugiau, kaip tūkstantis.

Aš užaugau Aukštaitijoje prie dviejų ežerų. Mažesni būdami prisiprašydavom kokį senesnę žmogų, kad mus nusivestų paežerėn. Paūgėję patys vieni po kelis kartus per dieną ten atsidurdavom. Ir prisiplaukydavom, prisinardydavom. Su paprasčiausiomis meškerėmis bandydavom pasigauti žuvų. Kartais kokia mažytė žuvelė, gal pasigailėjusi mūsų vargo, ir užsikabindavo ant meškerės. O tada džiaugsmui nebūdavo galo. Vyresnieji neretai tik su rykštėmis mus alkanus parsigindavo namo.

Valtimis kartais nusiirdavom į ežero vidurį ir bandydavom išmatuoti ežero gelmę. Tačiau dažnai ir ilgiausiomis kartimis ar virvelėmis nepasisekdavo pasiekti dugno.

Vėliau, jau mokykloje, daugiau sužinojau apie ežerų gylius. Mums buvo aiškinama, kad lenkų pavergtoje Lietuvoje giliausias ežeras yra *Juodoji Ančia* — 108 metrų gylio, o laisvoje Lietuvoje — *Tauragnas* — 61,5 mt. *Virksta*, *Alaušas*, *Daugas* buvo po 40-42 mt., o *Avilys* tik 14 met.

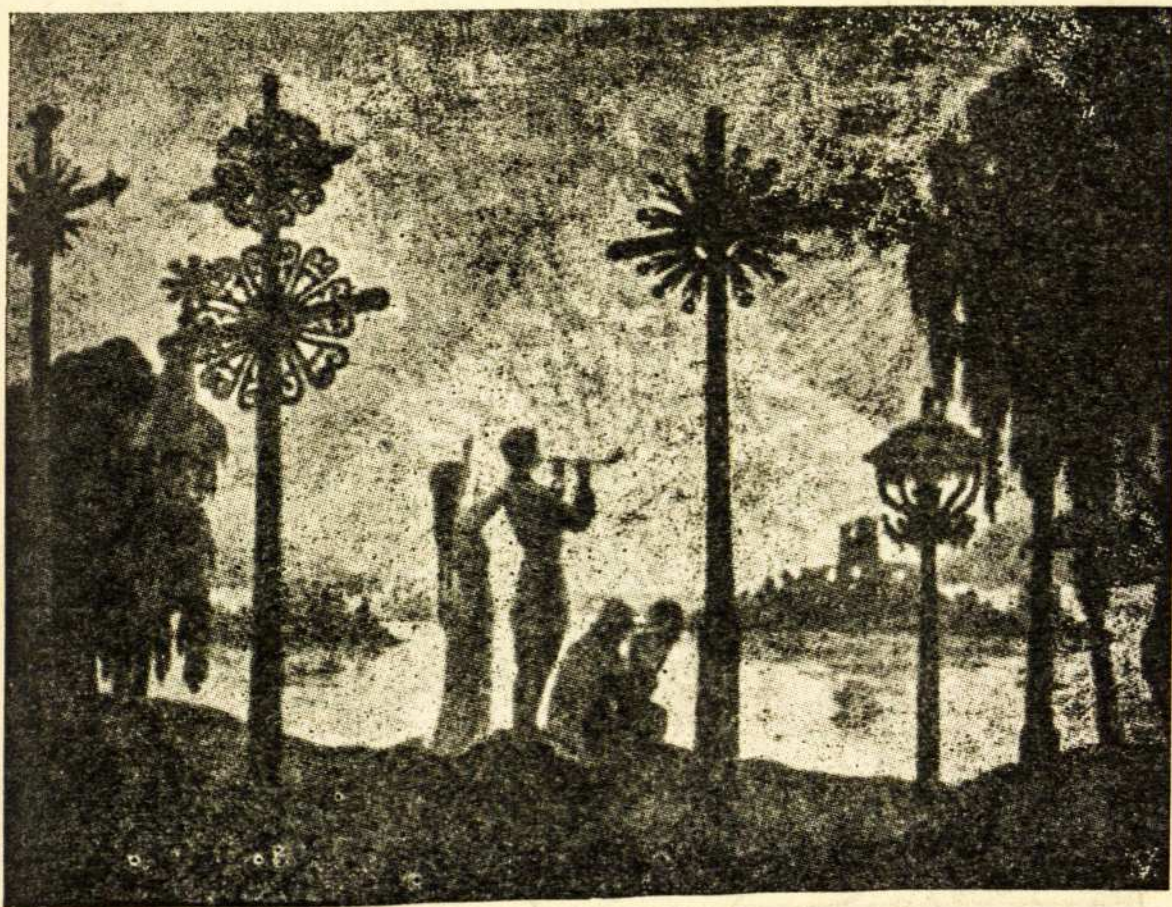
Man teko Lietuvoje daug keliauti. Esu matęs visus didžiuosius mūsų ežerus, mačiau ir daug mažesnių ir visai mažyčių. Ar tai Aukštaitijoje, ar Žemaičiuose, ar Dzūkijoje įkopęs į kokią aukštesnę kalvą ir pasidairęs aplinkui, galėjai matyti bent kelis ežerus iš karto. O kaip gražu būdavo tais ežerų reginiais pasidžiaugti! Kartais ištisomis valandomis negalėdavai atitraukti akių. Lietuvoje mokiniai dažnai darėdavo iškilas ir grožėdavosi Lietuvos ežerais, puikia tėvynės gamta.

Kai užaugau ir baigiau mokslus, man kartu su kitais teko daug ežerų išmatuoti. O matuodavom taip. Žiemą ežere skersai ir išilgai, paeiliui, kas 10 ar 15-20 mt. prakirsdavom eketes. Į eketes leisdavom nuo špulės iš plonų vielyčių susuktą virvę — lyną su gale pririštu svambalu. Svambalas sverdavo 2-3 svarus. Kai jis pasiekdavo dug-

na, lynas sustodavo vyniotis nuo špulės. Ant jo pažymėti metrai parodydavo ežero gilumą. Ir taip nuo vienos eketės eidavom prie kitos. Dideliame ežere ekečių reikėdavo iškirsti labai daug. Ežero ilgį ir plotį yra lengviau išmatuoti. O kai yra žinoma ežero ilgis, plotis ir gylis, galima apskaičiuoti ir kiek ežere yra vandens.

Panašiai matuojami ežerai ir vasarą. Iriamasi per ežerą valtimi ir vienodais protarpiais tuo pačiu būdu matuojamas ežero gilumas. Tik atvirame ežere matuoti sunkiau, nes vėjas ir bangos dažnai valtį blaško. Dažnai reikėdavo laukti, kol ežero paviršius nurims, arba per ežerą išsitiesdavom ilgą virvę ir, jos prisilaikydami, matuodavom.

Taip teko matuoti Alaušą, Avilį, Daugus, Zarasų apylinkės visus ežerus ir daug kitų ežerų įvairiose Lietuvos vietose. Kai kuriems ežerams išmatuoti reikėdavo sugaišti kelias dienas. Nakvodavom pas paežerėse gyvenančius žmones. Jie mums pripasakodavo apie ežerus įvairių atsiminimų, padavimų: apie nuskendusias karalių pilis, bažnyčias su varpais ir varpinėmis, apie aukso ar kitokių turtų skrynias, vaiduoklius ir apie tikras ežere įvykusias nelaimes. Ir taip gražūs Lietuvos ežerai žmonių pasakojimais būdavo dar pagražinami, ir visa Lietuva mums atrodydavo, kaip graži ir niekad nesibaigianti pasaka.

Dail. K. Šimonio kūrinys

Ryto Malda

„Ateities“ klisė

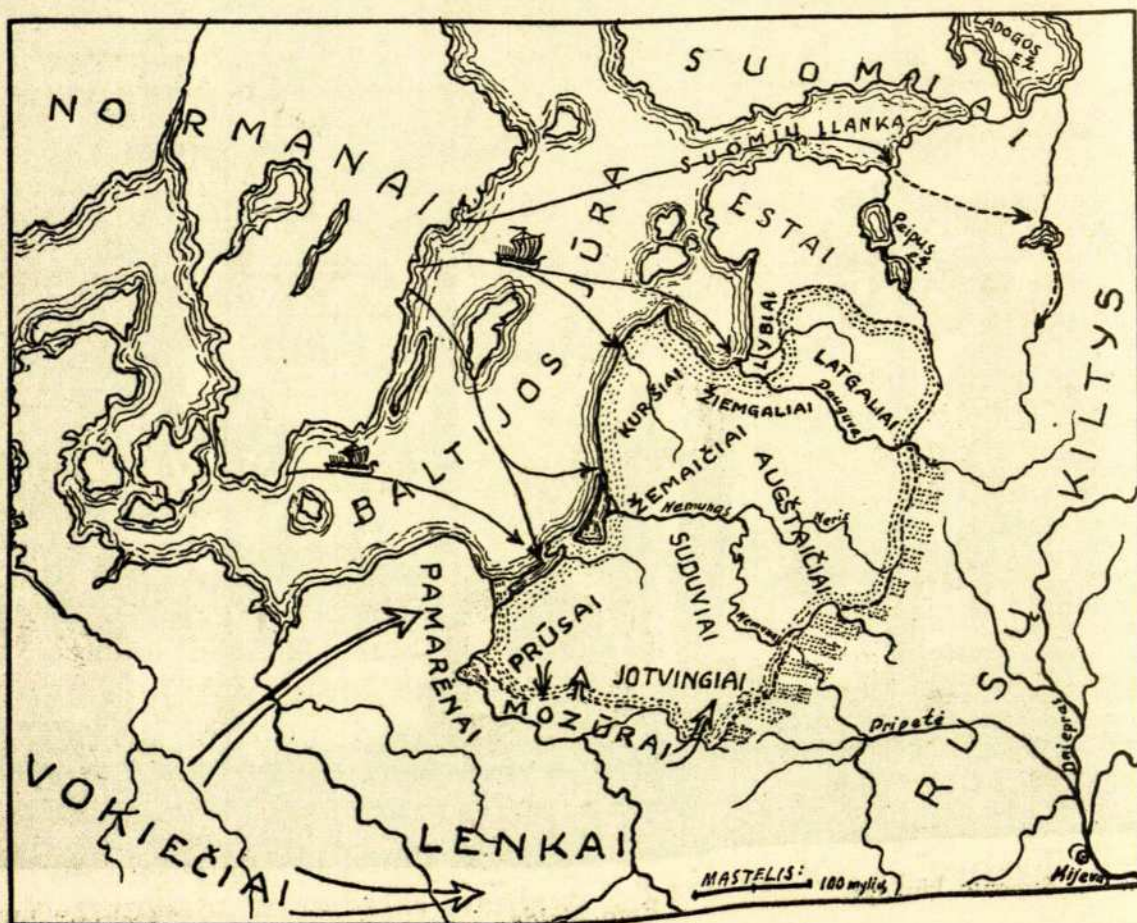

Trumpai apžvelgę Lietuvos gyvenimą po Mindaugo mirties, matome lietuvių tautą ir toliau tvirtai ginančią savo laisvę ir nepriklausomą valstybę.

Prieš pradėdami vaizduoti naują Lietuvos praeities laikotarpį, prasidėjusi 14-ojo šimtmečio angoje, pasižiūrėsime į porą žemėlapių. Jie rodo Lietuvą praeityje, todėl ir vadinami istoriniais.

Šiuose dviejuose žemėlapiuose yra pavartoti ir tokie ženklai, kurių geografiniuose žemėlapiuose nėra. Tai strėlinės rodyklės ir piešiniai. Tomis rodyklėmis ir piešiniais norima jums palengvinti suprasti kelionių, karo žygių ir nuolatinių puolimų kryptį.

Pakalbėsime apie kiekvieną žemėlapią atskirai. Žemėlapis Nr. 1 rodo *aisčių* (lietuvių, latvių ir prūsų protėvių) gyventus žemių plo-

ŽEMĖLAPIS Nr. 1

tus. Tie plotai apriboti vingiuota taškine siena. Į rytus nuo tų sienų matome taškuotus iškyšulius. Jie rodo, kad aisčių ten gyventa mišrai įsiterpus tarp rusų kilmės žmonių (rusų kilčių). Brūkšniai skersai Baltijos jūrą rodo normanų žygius į aisčių gyvenamus kraštus. Kitomis plačiomis strėlėmis parodomos kovos tarp prūsų ir mozūrų ir nuolatinis vokiečių veržimasis į rytus.

Žemėlapyje Nr. 2-me matome Mindaugo laikų Lietuvą. Čia strėlėmis rodomos svarbiausios kovų ir kelionių kryptys. Matome nuolatinį Kryžiuočių ir Livonijos Ordino veržimąsi užimti Žemaičius ir tuo būdu sujungti tas dvi vokiečių karių - vienuolių valstybes į vieną, visu Baltijos pajūriu nutysusią, valstybę. Toji didelė Kryžiuočių Ordino valstybė, nuolat naujais Vokietijos karių ir kolonistų būriais remiama ir apgyvendinama, būtų buvusi mirtina grėsmė Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai. Kaip lietuvių tauta kovoja su ta grėsme, matysime iš tolimesnių "Tokia buvo Lietuva" skyrelio pasakojimų.

Visais kurių neaiškumų atvejais (šiuose žemėlapiuose ir pasakojimuose) patariu savo mieliesiems šio skyrelio skaitytojams kreiptis į šeštadieninių mokyklų mokytojus, lietuviškų dalykų parapijinėse mokyklose dėstytojus, tėvelius ir kitus vyresniusius. Tikiuosi, jie jums mielai padės.

Su geriausiais linkėjimais jums visiems.

V. ČIŽIŪNAS

ŽEMĖLAPIS Nr. 2

MOKYKLOS IR Mes

TĖVO ALFONSO BERNATONIO LAIŠKAS

Baltimorės Šv. Alfonso mokyklos mokiniams

Mielieji Šv. Alfonso Mokyklos
Mokiniai,

Per Jūsų didžiai gerbiama kleboną dr. L. Mendelį ir Jo vikarą kunigą P. Patlabą šiandien gavau 34 dolerius, kuriuos Jūs surinkote išalkusiems Jūsų broliukams ir sesutėms esantiems Vokietijoje. Kaip gražu, kad Jūs, susirinkę švęsti Lietuvos Nepriklausomybės Šventę, pagalvojote apie tuos, kurie dėl savo ar savo tėvelių nesveikatos negalėjo išemigruoti ir turėjo pasilikti Vokietijoje. Didelių lietuviškų stovyklų jau nėra. Žmonės turėjo išsikraustyti iš kareivinių, nes ten dabar apsigyveno kareiviai. Mūsų žmonės gyvena barakuose. Darbo negauna. Reikia pragyventi iš vokiečių duodamos pašalpos, o ji yra labai maža. Jei paversi tą pašalpą į amerikoniškus pinigus, tai vieno vaiko išlaikymui išeis 17 amerikoniškų centų per dieną. Jūs vaikučiai paskaičiuokite, ką galima nupirkti už 17 centų, ir jūs pamatysite, kad jūsų broliukai ir sesutės Vokietijoje yra dažnai alkani, neturi šiltų drabuželių, turi gyventi šaltuose barakuose, o jų tėveliai ne visada turi pinigų jiems nupirkti pieštuką ar sąsiuvinį, o apie saldinius negali nė pagalvoti.

Aš Jums papasakosiu, ką aš mačiau vienoje stovykloje, kai ten nuvažiauvau laikyti pamaldų per

Motinos Dieną. Prie stovyklos vartų mane pasitiko didelis būrys vaikų. Jie norėjo padėti pakietus nunešti, kuriuos aš atvežiau jiems ir jų mamytėms. Daugelis iš tų vaikų buvo toki liesi, kad nedaviau net mažiausio pakietėlio nešti. Bijojau, kad neparvirstų. Vienas jų buvo ilgas kaip nendrė ir plonas kaip smilga. Aš jo paklausiau: "Kaziuk, kodėl tu toks liesas?" "Nežinau, Tėveli, — jis man atsakė. Paskui kalbėjausi su jo tėveliu, kuris taip pat jau penkeri metai kaip serga. Tėvelis man paaiškino, kad Kaziukas yra sveikas, bet dėl dažno neprivalgymo yra taip suliesėjęs, kad net iš mokyklos gydytojas atleido ir pasakė: Tam vaikui reikia sviesto, tai bus jam geriausi vaistai! Šitokių vaikų buvo ten ir daugiau.

Einu per kambarius ir matau, kaip viena mergaitė, stovėdama prie stalo, ant sulūžusios lentelės pamokas ruošia. "Kodėl nesėdi", aš jos klausiu. "Kėdės nėra, Tėveli, — ji man linksmai atsako, — "bet ir taip galima pamokas gerai paruošti." Kitam kambariye matau, kaip viena mergaitė kitą į dviaukštę lovą kelia — gyvas keltavas. "Kiek čia Jūs gyvenate, ar keturi?" — klausiu, suskaitęs keturias lovas. "Ne, šeši!" "Tai kaip jūs sugulate?" "O, kaip malkos" — atsako keli linksmi balseliai. Man buvo liūdna, nes žinojau, kad toks

1951 m. Motinos Dieną vaikučiai dainuoja. Heidenheimo stovykla Vokietijoje.

gyvenimas daug iš jų nuves į TBC sanatorijas. Per pamaldas visi vaikučiai atėjo į tokį sulūžusį barakėlį, kur mes buvome pastatę stalą, kaip altorių ir čia turėjau laikyti šv. Mišias. Jie gražiai meldėsi ir giedojo. Man gaila buvo į tuos vaikučius žiūrėti. Jie buvo toki liesi, išblyškusiais veidukais, tylūs, anksti pažinę, kas tai yra šaltis bei alkis, namiškių ligos, nuolatiniai kilnojimai iš vienos stovyklos į kitą, neramus, pilnas nepriteklių gyvenimas. Visi prisimename, kokie mes buvome laimingi Lietuvoje. Juk visko buvo, mokėmės erdviose mokyklose, meldėmės gražiose bažnyčiose, gyvenome socialiai, linksmi ir be didelių rūpesčių.

Po pamaldų buvo vaikučių pasirodymas. Ant pievelės vaikai pašoko tautiškus šokius ir, nors visi jie eina į vokiškas mokyklas, bet gražiai deklamavo lietuviškus eilėraščius, skirtus mamytėms pagerbti, ir dainavo linksmas lietuviškas daineles. Išdalinęs jiems ir jų mamytėms dovanėles, išvažiavau namo.

Namuose aš gaunu daug visokių laiškų. Neseniai viena penkių

vaikučių mamytė man rašo: "Tėveli, man padėk. Mūsų vargas yra neaprašomas. Apie apsirengimą mano vaikučių nenoriu nei rašyti. Dažnai taip sunku, kad net badauti reikia. Jau neatsimenu, kada aš su savo šeimynėle būčiau socialiai pavalgiusi." Pietų Vokietijoje gyvenantis lietuvis tėvas man rašo: "Tėveli, sušelpk mus. Mūsų mamytė ligoninėje. Kambary šaltiau, negu kartais lauke. Sėdim su vaiku susitraukę, nes duodamo kuro tik porai dienų užtenka, o nusipirkti prie geriausių norų nėra iš ko. Todėl vaiką daugiausia laikau lovoj, kad būtų jam šilčiau. Po mėnesio turiu dar naujagimį iš ligoninės parsivežti."

Tokių ir panašių laiškų galiu jums tiek ir tiek perrašyti, bet nenoriu jūsų ilgiau varginti. Žinokite tik, Mieli šv. Alfonso Mokyklos vaikučiai, kad tie doleriai ir centai, kuriuos Jūs sudėjote savo broliukams ir sesutėms Vokietijoje, labai ir labai jiems bus reikalingi. Jūs atsisakėte nuo saldinių ir nuėjimo į kiną, užtat jie galės kelis kartus socialiai pavalgyti. Gal pavyks vienam ar kitam nupirkti batukus bei rūbelius, kad galėtų vėl į mo-

Šitokiuose geležiniuose barakuose gyvena lietuviai tremtiniai Vokietijoje, Anglų zonoje.

kyklą eiti ir lauke pabėgioti.

Jūsų kunigėlis ir gerosios sesutės mokytojos ne kartą Jums sakė Kristaus žodžius: — Ką Jūs padarėte vienam iš šių mažiausių, jūs man padarėte". Taip, mielieji Baltimorės šv. Alfonso Mokyklos mokiniai, Jūs sušelpėte ne tik savo broliukus ir sesutes Vokietijoje, bet ir gerąjį Jėzų, kuris Jums

atlygins savo palaima!

Visų vaikų vardu aš Jums nuoširdžiai dėkoju!

Jūsų

Tėv. Alfonsas Bernatonis

Adresas:

Rev. P. Alf. Bernatonis
(16) Dieburg, Minnefeld 33
Kapuzinerkloster, Germany

LIETUVIŠKOS ŠVENTĖS MŪSŲ MOKYKLOSE

New Britain, Conn.

Nedidelė ši lietuvių kolonija. Nedaug čia ir lietuvių vaikų. Bet jau antri metai, kai veikia šeštadieninė mokykla, vadovaujama mok. K. Marijošienės. Darbas buvo pradėtas teturint tik 8 mokinius, o dabar jau yra 15 mokinių, kurie mokosi keturiose grupėse. Bet ir ši nedidelė mokykla pajėgia paruošti gražių dalykų. Tikrai pažymėtina buvo kalėdinė šventė, kurią mokykla atšventė sausio 20 dieną.

Tada gražiai buvo suvaidinta B. Vaivorytės "Ragnytė Našlaitėlė". Į šventę suvažiavo ir kaimyninių Hartfordo, Waterburio ir Torringtono šeštadieninių mokyklų vaikai su savo tėvais: iš viso buvo per 400 žmonių, jų tarpe apie 200 vaikų. Lietuviškos radio programos vedėjas vaidinimą įrašė į juosteles, kad galėtų jį pakartoti dar oro bangomis.

Waterburio mokykla taip pat suvaidino trumpą vaidinimėlį.

Kalėdų senelis vaikučius apdalinė dovanėlėmis. Paskui lietuviški šokiai ir rateliai tęsėsi dar visą valandą. Gauta \$135.00, iš kurių \$30.00 pasiūsta Diepholzo lietuviškai gimnazijai.

Vasario 16 taip pat paminėta. Tą minėjimą štai kaip aprašo viena tos mokyklos mokinė.

Vasario 16-tą mūsų lietuviška mokykla turėjo mažą minėjimą. Visi turėjome išmokti po eilėraščių

ir nupiešti po piešinį, vaizduojantį Vytį ir mūsų trispalvę. Vasario 16-tą susirinkome pasipuošę tautiniais kaspinėliais.

Šventę pradėjo mūsų mokytoja, palinkėdama mums būti gerais lietuiviais. Paskui vyresnieji berniukai skaitė apie Vasario 16-tosios reikšmę. Visi padeklamavome išmokus eilėraščius.

Už geriausią eilėraščių ir geriausią piešinį Tremtinių Valdyba paskyrė dovanų. Aš už deklamavimą gavau "Meškiuką Rudnosiuką". Ta knyga man labai patinka.

Paskui pasivaišiname visi kartu, o po vaišių buvo ta valandėlė, kurios visi su nekantrumu laukėme: iš plokštelių gavome išgirsti mūsų seniau vaidintą vaizdelį "Ragnytė Našlaitėlė". Mūsų balsai keistai skambėjo, ir mes daug juokėmės. Vasario 16-tos minėjimas mums labai patiko.

Teresė Griškevičiūtė,

10 m., New Britain, Conn.

Worcester, Mass.

Vasario 16-tosios minėjimą šios kolonijos lietuviškoje mokykloje šitaip aprašo tos mokyklos viena mokinė:

Worcesteryje yra šeštadieninė mokykla, kurią vadiname vargo mokykla. Mes mokomės Lietuvių Klubu rūsyje ir Tremtinių Meno Ratelio kambaryje: rūsyje mokosi trys skyriai, o kambaryje — vienas skyrius. Tą mokyklą lanko apie 60 vaikų.

Lietuvos kryžiai

Vasario 16-tą dieną buvome susirinkę Liet. Klubo salėje. Mokyklos vedėjas paaiškino šios dienos reikšmę. Sugiedojom Lietuvos Himną. Mokytojas Luneckas mums kalbėjo apie laisvę ir nepriklausomybę, o mokytojas Pauliukonis papasakojo apie Dr. J. Basanavičių ir apie pirmą lietuvišką laikraštį "Aušrą". Mes labai nustebome, kai mokytojas mums parodė du "Aušros" numerius.

Paskui vaikai pasakė eilėraščių, viena mergaitė paskambino pianinu, o visi padainavom kelias lietuviškas dainas.

*Juratė Pauliukonytė,
Worcester, Mass.*

Indiana Harbor, Ind.

Čia nėra šeštadieninės mokyklos, bet parapinėje Šv. Pranciškaus vardo mokykloje, kurioje dirba seserys kazimierietės, neužmirštami lietuviški reikalai. Kaip čia buvo paminėta Vasario 16-toji, rašo viena tos mokyklos mokinė:

Naujieji ateiviai mokiniai gražiai pasirodė Vasario 16-tosios šventės proga. Buvo suvaidintas veikaliukas "Kenčianti Lietuva", kurį paruošė Šv. Kazimiero seserys, vadovaujamos ses. M. Kle-

mentijos ir M. Celinos. Buvo padainuota: "Tykiai tykiai Nemunėlis teka" ir "O Lietuva miela". Vaidino mokiniai: I. Bagdonavičiūtė, B. B. Gotceitas, V. Stirbytė, A. Damasiūtė, R. Steikūnaitė, L. Tompauskaitė, A. Baltramonytė, J. Moliejūtė, Z. Baltramonytė, A. Paukštelytė, D. Indreikaitė, E. Laucevičiūtė ir R. Vilutytė.

Mokomės, dirbame, kad tik nepamirštume savo gimtosios kalbos.

*Ramutė Steikūnaitė,
12 m., E. Chicago, Ind.*

MISLĖS

39. Geležinė kumelaitė, kanapinė uodegaitė.
40. Šiuriutė buriutė bebėgdama priėda.
41. Stiklinis puodas, jame vanduo juodas, kai pasemi — kalba.
42. Girioje kirstas, miške dirbtas, kai paimei į rankas, gailiai verkia.
43. Vienu galu į duobę lenda, kitu galu į viršų žiūri.
44. Kalnais gena, kloniais pargena, šimtais skaito, vieno neranda ir to pasigenda.
45. Miškan atėjęs, galva linguoja; namo parėjęs, guli išsitiesęs.
46. Važiuoja rožytė užriesta nosyte; nei važio vėžių, nei arklio pėdų.

Atsakymas vertinamas 2 taškais.

NR. 4 MİSLIŲ ĮMINIMAI

36 Slenkstis, 37 Kaminas, 38 Duonkepė krosnis.

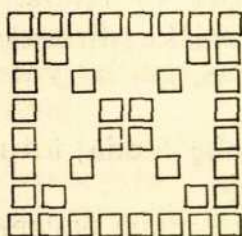
TRUPUTĮ PAGALVOK

NR. 4 UŽDAVINIŲ SPRENDIMAI

1. Į raidę L įrašyti: Lietuva, aguona. Į raidę I — Palanga. Į raidę E viršuje — durpės, viduryje — kumpis, apačioje — anglis, žemyn — Dzūkija. Į raidę T viršuje — Turkija, žemyn — karklas. Į raidę U viename šone — Latvija, kitame — Lenkija, apačioje — armota. Į raidę V — Italija ir Arabija. Į raidę A — bijūnas, Bermuda, viduryje — nešu.

2. Iš viso buvo 25 kriaušės. Bet uždavinys panašiu būdu išsprendžiamas ir tada, kai iš viso kriaušių būtų 79. Skaitytojai gali surasti ir daugiau skaičių, kurie dalintųsi panašiu būdu.

UŽDAVINYS NR. 1

Į kvadrato langelius, parodytus braižinėlyje, įrašykite raides, iš kurių susidarytų žodžiai: Viršuje — maloninis pavadinimas javų, kurių daugiausia sėdavo Lietuvoje. Kairėje žemyn — vaisiaus pavadinimas. Iš kairės įstrižai žemyn — Lietuvos laukų gėlės pavadinimas. Apačioje — vardas daikto nešiojamo ant galvos. Dešinėje pusėje — žodis, kuriuo lietuviai vadina palykusių mergaitę, o įstrižai, jei rašysite iš viršaus — vardas vieno Suvalkijos bažnytkaimio, jei rašysite iš apačios — vardas bažnytkaimio, esančio Neries ir Šventosios santakoje (Pažiūrėkite į Lietuvos žemėlapi).

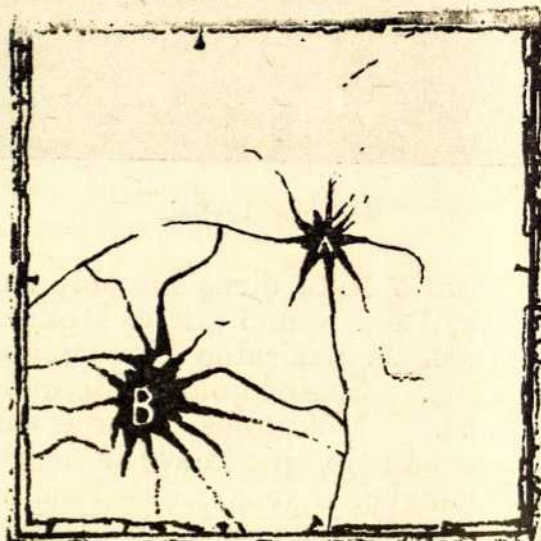
Šį uždavinį sudarė Gediminas Naujokaitis, Brooklyn, N. Y.

Geras atsakymas vertinamas 10 taškų.

UŽDAVINYS NR. 2

Antanukas su Broniuoku, bemėtydami akmeniukus, išmušė dėdės namų langą. Lango buvo dvi skylės, taigi abiejų akmenukai į langą buvo pataikę. Bet Broniuukas teisinosi, kad jis metęs tik tada, kai jau langas buvęs išmuštas, dėl to tikrasis lango išmušėjas esąs Antanukas. Bet ir Antanukas nenorėjo prisipažinti, kad jis pirmas akmenuką metęs. Bet juodu abu prisipažino, kad skylė, pažymėta paveikslėlyje raide A, yra

Antanuko išmušta, o pažymėta raide B Broniuoko išmušta. Tada dėdė išaiškino, kuris pirmasis yra langą išmušęs.

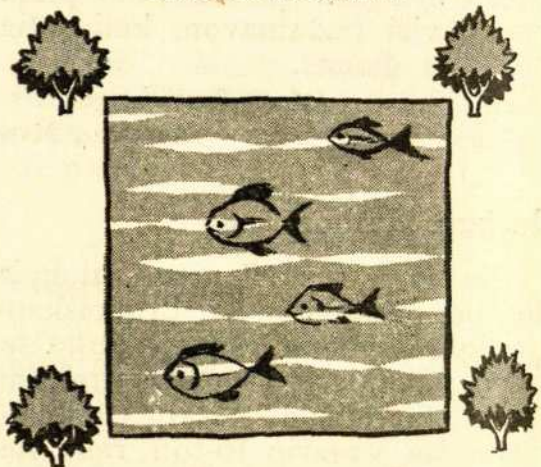

Atsakykite, kuriuo būdu dėdė surado pirmąjį išmušėją?

Šį uždavinį atsiuntė Aldona Kasperavičiūtė iš Brazilijos.

Sprendimas vertinamas 5 taškais.

UŽDAVINYS NR. 3

Vienas žmogus turi savo sode vandens baseiną. Prie jo kampų visai arti auga medžiai. Šeimininkas nori baseiną padidinti dvigubai. Kaip jis gali tai padaryti nenukirsdamas medžių?

Atsakymas vertinamas 3 taškais.

Uždavinį sudarė Marina Gerodeckaitė iš Venecuelos.

LAISKAI Redaktorium

Didžiai Gerb. Redaktoriau,

Šiandien gavau Jūsų man siųstą Lietuvos vaizdų knygą ir "Eglutės" Nr. 2. Šiandien man tikrai didelė ir linksma diena. Esu nepaprastai patenkinta tokia puikia dovana, už kurią širdingiausiai dėkoju. Vartydama tokią gražią knygą apie mūsų Tėvynę, pasijuntu, lyg aš ir vėl būčiau mūsų mieleji tėviškėlėj.

Tiesa, pirmos premijos gauti aš visai nesisitikėjau. Maniau, kad "Eglutės" skaitytojai Amerikoje nepasiduos. Taigi man didelė staigmena, o ypač, kad tik šiandien gavau "Eglutę", kurioje surašyti konkurso laimėtojai.

Esu pasiruošusi ir toliau bendradarbiauti savo mielam laikraščiui "Eglutei". Baigdama laiškuotį, siunčiu geriausius linkėjimus visiems "Eglutės" bendradarbiams ir skaitytojams.

Aldona Kasperavičiūtė,

Belo Horizonte, Brazilija

Didžiai Gerbiamas "Eglutės"

Redaktoriau,

Noriu ir aš šiemet spręsti uždavinius ir spėti mįsles. Aš labai mėgstu skaityti knygas, todėl man "Eglutėje" viskas patinka.

Labai norėčiau, kad kartais būtų įdėta lietuviškų žaidimų ir darbelių vaikams. Mes mokomės angliškojo mokykloje. Kai susieinam vaikai vieni pas kitus, tai nežinom, kaip žaisti lietuviškai. Žaidžiam angliškai arba skaitom comics. Ten randam ir angliškų žaidimų, bet jų piešiniai nelabai gražūs. Kitą kartą vėl parašysiu.

Ina Mackevičiūtė, 10 metų, Čikaga

WATERBURIO LIETUVIŲ TREMTINIŲ DRAUGIJOS AUKA

Waterburio Lietuvių Tremtinių Draugijos Valdyba paaukojo "Eglutei" \$25 ir atsiuntė šitokią gražų laišką:

D. G. p. Redaktoriau,

Waterburio Lietuvių Tremtinių Draugijos Valdyba EGLUTĖS administracijai (į Putnamą) siunčia 25,— dol.; ši suma yra Waterburio tremtinių paskirta (iš jų sudėtų tautinio solidarumo įnašų) Tamstų puikiam laikraščiui — lietuviybės palaikytojui paremti.

Prašome priimti nuoširdžiausius linkėjimus Tamstai, EGLUTEI ir jos skaitytojams.

Su lietuviška pagarba:

J. Bajorinienė
Iždininkas

A. Saulaitis
Pirmininkas

Už auką ir už moralinę paramą EGLUTĖ Waterburio lietuviams tremtiniais tikrai nuoširdžiai dėkoja.

VARDAN DIEVO

Mažųjų maldos — paveiksluota maldaknygė, kurią parengė Kun. *Stasys Yla*, iliustravo dail. *Paulius Augius*. 66 originalūs paveikslai, eiliuotos maldos.

Kaina \$1.25 Kreiptis pas leidėją:

Immaculate Conception Convent
R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Vytės Nemunėlio MEŠKIUKAS RUDNO-SIUKAS — geriausia dovana. Ši knyga yra didžiausias vaikų džiaugsmas. Ji tinka ir nemokantiems lietuvių kalbos, nes yra pridėtas vertimas į anglų kalbą. Knyga yra didelio formato ir turi 12 didelių keturių spalvų paveikslų, kietais viršeliais. Iliustravo pagarsėjusi vaikų knygų iliustratore dail. V. Stančikaitė. Tad savo vaikus, sūnaičius arba gimines apdovanokite šia knyga ir jiems padarysite didelį džiaugsmą. Jos kaina tik \$2.00.

Užsakymus siųsti: *J. Kapočius, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.* Taip pat reikalauskite pas knygų platintojus.

Jei norite rasti įdomių pasiskaitymų ir įvairių žinių, užsisakykite laikraštį *DARBININKĄ*, kuris eina du kartu per savaitę.

Adresas: *DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.*

Prenumerata metams \$5, pusmečiui \$3.

